

Beleidsvoorstel

Datum van schrijven: 05/10/2023

**Beleidsvoorstel richt zich tot
verkiezingen van 9 juni 2024**

- Europese verkiezingen
- federale verkiezingen
- regionale verkiezingen

**13 oktober 2024:
lokale verkiezingen**

- provincieraadsverkiezingen
- gemeenteraadsverkiezingen

- Alle niveau's (van Schumanplein over wetstraat tot dorpsstraat)

PARKEN

Nationale en landschapsparken in Vlaanderen

BELEIDSVOORSTEL, DE OPLOSSING

Gezien de huidige context, die in deze fiche is uiteengezet, vraagt Boerenbond het volgende:

1. Stuur het beleid grondig bij zodat de parken op termijn geen impact zullen hebben op de vergunningverlening of bijkomend de druk verhogen op het agrarisch gebied.
2. Monitor de impact op landbouw bij de verdere uitwerking en werkzaamheden binnen de parken zodat duidelijk is wat bijgestuurd moet worden.
3. Betrek de landbouwsector als volwaardige partner in elk parkbureau.
4. Garandeer onvoorwaardelijke inspraak en vertegenwoordiging in elke fase. Daarom moet de Vlaamse decreetgever zich opnieuw buigen over de huidige regeling omtrent de inspraak, samenstelling en werking van de parkenbureaus opdat er een degelijk kader komt dat voldoende garanties biedt voor inspraak en vertegenwoordiging van de landbouwsector.
5. Zorg dat er een meerwaarde is voor de lokale landbouwers. Er wordt op actieve wijze gezocht naar opportuniteiten en kansen voor de landbouwsector. De uitwerking van de methodiek van voedsellandschappen binnen de landschapsparken kan hiertoe bijdragen.
6. Bewaak dat er geen enkele bindende engagementen of verplichtingen zijn voor landeigenaars en -gebruikers conform hetgeen bepaald in artikel 8 van het Parkendecreet en de individuele erkenningsbesluiten.

ALGEMEEN KADER EN TOELICHTING

In het regeerakkoord 2019-2024 sprak de Vlaamse regering haar ambitie uit om vier Vlaamse parken (nationale parken) op te richten en daarnaast ook werk te maken van landschapsparken. Op 13 oktober 2023 werden vier nationale parken en vijf landschapsparken erkend. Parallel met het proces rond erkenningen werd er werk gemaakt van het juridisch kader. Dat kader werd echter pas goedgekeurd op het moment dat de procedure voor de erkenning van de Vlaamse parken al in de finale fase zat.

Dit leidde tot onduidelijkheid over de mogelijke impact op landbouw. In een aantal parken werd de landbouwsector ook veel te weinig betrokken bij de uitwerking van de plannen. In elk park wordt er een parkbureau opgericht dat de werkzaamheden verder coördineert. Het is cruciaal dat in elk van deze bureaus de landbouwsector vertegenwoordigd is en naar meerwaarde voor de landbouwsector wordt gestreefd.

CONTEXT EN ANALYSE

ERKENNING VAN DE PARKEN

De Vlaamse regering erkende vier nationale parken zijnde Hoge Kempen, Bosland, Brabantse Wouden en Scheldevallei. Daarnaast kregen ook vijf landschapsparken hun erkenning. Het gaat om Grenzeloos Bocageland, Hart van Haspengouw, Maasvallei, Vlaamse Ardennen en Zwinstreek.

Taxandria voldeed niet aan de voorwaarden om als nationaal park erkend te worden volgens de jury. Men zag echter wel potentieel en adviseerde verdere ondersteuning. Daarom wordt er door de Vlaamse Overheid verdere financiering voor de lokale gebiedscoalitie voorzien.

LANG ONDUIDELIJKHEID OVER HET REGELGEVEND KADER

Het feit dat de erkenningsprocedure aanvang nam in april 2021 en er pas een wettelijk kader in de zomer van 2023 in voege ging, zorgde voor onduidelijkheid en rechtsonzekerheid bij land- en tuinbouwers wiens percelen gelegen zijn binnen de perimeter van een park. Het was voor hen dan ook onmogelijk om op een correcte manier de gevolgen van een mogelijke erkenning in te schatten. De methodiek die werd gehanteerd en het proces dat men in dit dossier heeft gelopen, zijn dus niet correct. Het spel werd gespeeld vooraleer de spelregels werden uitgeschreven

LANDBOUW IN VLAAMSE PARKEN

Er is veel onduidelijkheid over de plaats voor landbouw in deze parken. Voor nationale parken ligt de focus op natuur en wordt landbouw niet vernoemd in de primaire of secundaire doelstellingen. Voor landschapsparken ligt die focus enigszins anders: hier wordt landbouw wel genoemd bij de primaire doelstellingen en wil men inzetten op landschapskwaliteit en multifunctionaliteit. De concrete impact van de parken op landbouwactiviteiten werd echter nooit in kaart gebracht in kader van een impactstudie (bv. LER). Er zijn ook geen garanties dat er geen nieuwe beperkingen zullen ontstaan naar aanleiding van de erkenning.

Voor elk park zijn er naar aanloop van de erkenning masterplannen en operationele plannen opgemaakt door de lokale gebiedscoalities. Hierin is de verdere concrete uitrol en werking van de parken uitgewerkt. Het spreekt voor zich dat de opmaak van deze documenten een cruciaal moment is geweest in het proces. We betreuren dan ook het gebrek aan samenwerking en inspraak met de landbouwsector. Het is een vaststaand feit dat landbouw vaak niet aan tafel zat of niet gehoord werd in dit proces hoewel de impact van deze parken mogelijks groot is.

Nu de erkenning van de parken definitief is, betekent dat niet dat het werk af is. In elk park zal er een parkbureau opgericht worden die de werkzaamheden verder zullen coördineren. Het is cruciaal dat in elk van deze bureaus de landbouwsector vertegenwoordigd is.

GEBREK AAN INSPRAAK

Zoals hierboven reeds aangestipt, zijn er doorheen het hele proces weinig of geen mogelijkheden tot inspraak geweest. Nochtans werd in het decreet en uitvoeringsbesluit voorzien dat er voor elk park een inspraakprocedure georganiseerd moest worden. We moeten echter vaststellen dat er niet overal aan deze verplichting is voldaan.

VOORWAARDELIJKE ERKENNING BOSLAND ALS NATIONAAL PARK EN VERDERE FINANCIERING TAXANDRIA

Op 13 oktober kreeg kandidaat Bosland een voorwaardelijke erkenning als Nationaal park ondanks het negatieve advies uit het juryverslag. Er leven lokaal nog heel wat bezorgdheden. Ook de verdere financiering van Taxandria valt niet te verantwoorden gezien men gewoonweg niet aan de vooropgestelde voorwaarden voldoet.